

## **How to create your own fairytale**

En praktisk studie i maskering om skillnaden mellan att tolka fritt och återskapa karaktärer

Alexandra Stjernberg

Examensarbete för Estenom (YH)-examen

Skönhetsbranschen

Vasa 2022

## EXAMENSARBETE

Författare: Alexandra Stjernberg

Utbildning och ort: Skönhetsbranschen, Vasa

Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Titel: How to create your own fairytale- En praktisk studie i maskering om skillnaden mellan att tolka fritt och återskapa karaktärer

---

Datum: Hösten.2022 Sidantal: 24

Bilagor: 3

---

### Abstrakt

Syftet med detta examensarbete är att undersöka skillnaden mellan en fritolkad karaktär och en återskapad karaktär, med hjälp av teatermaskering och fokus på karaktärsuppbyggnad. Arbetet kommer att innehålla två stycken återskapade sagokaraktärer samt en fritolkad sagokaraktär, genom dessa tre karaktärer påvisas skillnaden mellan att fritt tolka och att återskapa karaktärer. Examensarbetet påvisar även kunskap inom ämnet teatermaskering och kan användas som inspiration för branshmänniskor för att förstå skillnaden mellan en återskapad och en fritolkad karaktär.

Då man återskapar något vill man att det ska likna originalet så mycket som möjligt. Man kopierar färger och detaljer från originalkaraktären för att åstadkomma en nästan identisk likhet. Man använder sin kreativa förmåga på ett analytiskt sätt för att kopiera. Då man tolkar fritt använder man endast en text som referensmaterial och får själv söka visuell inspiration. Det finns mera utrymme för kreativ frihet. Man får skapa fritt baserat på textens detaljer och sin egen tolkning av karaktären. Sammanfattningsvis beror skillnaden på vilket referensmaterial som används. Båda processerna är väldigt viktiga att förstå för att bli en bra maskör.

---

Språk: svenska

Nyckelord: teatersmink, maskering, specialeffektssmink, kreativitet.

## **BACHELOR'S THESIS**

Author: Alexandra Stjernberg

Degree Programme: Beauty and cosmetics

Supervisor(s): Jaana Ylimartimo-Nyback

Title: How to create your own fairytale- A practical study in theatre makeup regarding the difference between interpreting and recreating characters

---

Date: Fall 2022

Number of pages: 24

Appendices 3

---

### **Abstract**

The purpose of this bachelor thesis is to examine the difference between recreating a character and interpreting a character, using theatre makeup with focus on building the character. The thesis will contain two recreated characters and one interpreted character, through these three characters the difference between recreating and interpreting will be shown. The thesis will also show knowledge of theatre makeup and can be used as inspiration for people in the beauty business and to help them understand the difference between recreating a character and interpreting one.

When recreating something, it is meant to look like the original as much as possible. You copy colors and details from the original to recreate an almost identical copy. You use your creative side in an analytical way to make a copy. When interpreting something you only use text as a reference and get to research the visual content as an addition to the text. There is more freedom when interpreting, you get to create freely based on the detail of the text and your own interpretation of the character. To summarize, the differences depend on what reference material you use. Both processes are important to understand in order to become a good theatre makeup artist.

---

Language: Swedish

Key words: theatre makeup, stage makeup, special effect makeup, creativity.

## Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Syfte och problemprecisering .....	1
3	Teoretisk grund .....	2
3.1	Maskering.....	2
3.2	Utvalda karaktärer.....	2
3.3	Karaktärssmink.....	5
3.4	Karaktärskläder .....	6
3.5	Hår, peruk och proteser .....	7
4	Tidigare forskning.....	8
5	Metoder .....	10
5.1	Maskering.....	10
5.2	Styling av hår och kläder .....	11
5.3	Fotografering, lokation och porträtt .....	12
5.4	Bildanalys .....	12
5.5	Undersökningens praktiska genomföranden .....	13
6	Resultatredovisning och tolkning.....	14
6.1	Katla.....	15
6.2	Häxan.....	17
6.3	Mästerkatten.....	19
6.4	Sammanfattning av resultatet.....	21
7	Kritisk granskning .....	21
8	Diskussion.....	23
9	Litteraturförteckning.....	25
	Bilagor .....	28



## 1 Inledning

Kreativitet har alltid varit viktigt för mig, jag älskar att fritt tolka samt återskapa karaktärer och varelser med hjälp av maskering. Det var solklart från första början att jag ville skapa karaktärer och maskera i mitt examensarbete och eftersom böcker alltid varit en stor del av mitt liv kommer inspirationen till karaktärerna från sagornas värld.

För att utmana min kreativitet har jag valt att fritt tolka draken Katla från boken om Bröderna Lejonhjärta. Jag kommer att återskapa häxan från Snövit och Mästerkatten i stövlar med hjälp av böcker och visuellt material. Detta är två helt olika processer och jag vill undersöka skillnaden mellan dem samt visa på vilket sätt de är olika. Jag har alltid varit en praktiskt lagd person och vill genom detta arbete påvisa min kunskap inom maskering och karaktärsuppbyggnad.

## 2 Syfte och problemprecisering

Syftet med detta examensarbete är att undersöka skillnaden mellan en fritolkad karaktär och en återskapad karaktär, med hjälp av teatermaskering och fokus på karaktärsuppbyggnad. Arbetet kommer att innehålla två stycken återskapade sagokaraktärer samt en fritolkad sagokaraktär, genom dessa tre karaktärer påvisas skillnaden mellan att fritt tolka och att återskapa karaktärer. Examensarbetet påvisar även kunskap inom ämnet teatermaskering och kan användas som inspiration för branskmänniskor för att förstå skillnaden mellan en återskapad och en fritolkad karaktär.

Svar på följande frågeställningar söks:

1. Hur återskapar man en karaktär?
2. Hur gör man en fritolkning av en karaktär?
3. Vad är skillnaden mellan en återskapad och en fritolkad karaktär?

### 3 Teoretisk grund

I detta kapitel tar respondenten upp teori för maskering, utvalda karaktärer, karaktärssmink, karaktärskläder samt hår, peruk och protes.

#### 3.1 Maskering

Människan har ända sedan antiken använt sig av smink och mask för att uppnå skönhetsideal samt framhäva karaktärsdrag i skådespel. Att vara maskör innebär att man arbetar med helheten av en karaktär. Det behövs bred kunskap inom hår och makeup för att behärska yrket. Det är viktigt att känna till perukmakeri, frisering, klippning och färgning lika väl som att ha materialkännedomen om smink, latexdelar och specialeffektssmink. Andra viktiga egenskaper är att kunna samarbeta med skådespelarna och tänka ut snabba lösningar på eventuellt uppkommande problem. Då man jobbar som maskör har man ansvar över planeringen av smink och hår. Det är viktigt att man vid planeringen tänker på hur de ska utföras, det finns ofta en strikt tidtabell som skall följas. Maskören jobbar inte alltid under spelperioden av en pjäs och då är det extra viktigt att planeringen är i enlighet med den utsatta tidtabellen. Maskören ansvarar även för att lära ut sminket till skådespelarna eller sminkösen som jobbar under spelperioden. En fritolkning av en karaktärs utseende sker genom att man följer givna anvisningar från manuset gällande färg, form och ålder medan det övriga utseendet skapas fritt av maskören, regissören och kostymören. Vid återskapning görs samma process men då ingår även referensmaterial från tidigare pjäser, olika bilder och böcker. (Lindgren E. , 1986) (Corson, Galavan, & Gore Norcross, 2019)

#### 3.2 Utvalda karaktärer

Karaktären draken Katla kommer från Astrid Lindgrens bok om Bröderna Lejonhjärta. Katla är den karaktär som i detta arbete kommer att fritt tolkas från litteraturen. Historien om karaktären häxan från Snövit är tagen från bröderna Grimms sagor och det visuella materialet är egen bildanalys. Även karaktären Mästerkatten i stövlar är tagen från Grimms sagor och har egen bildanalys.

## Draken Katla

Det var en gång två bröder, Jonatan och Skorpan. I samband med en tragisk eldsvåda omkom den äldre brodern Jonatan och hans sista ord var "Gråt inte Skorpan vi ses i Nangijala". Efter två långa månader ifrån varandra följer Skorpan efter Jonatan till Nangijala. I Nangijala finns en fasansfull drake som heter Katla. Draken strider för den onde Tengil men i den sista striden får Jonatan tag på stridsluren som styr Katla. Hon beskrivs som en stor och fasansfull drake, hennes ögon lyser och hennes vrede är stor.(Lindgren A. , 1995)

## Häxan från Snövit

Det var en gång en drottning, hon var mycket vacker men väldigt egenkär och högmodig. Drottningen tålde inte att någon var vackrare. Hon hade en förtrollad spegel och då hon ställde sig framför den och frågade: "Spegel, spegel på väggen där, säg vem som skönast i landet är?" svarade spegeln: "Drottningen skönast i landet är!" Hon blev nöjd över svaret då hon visste att spegeln talade sanning men i takt med att åren gick växte drottningens styvdotter Snövit upp och blev allt vackrare. En dag då drottningen stod framför spegeln och frågade: "Spegel, spegel på väggen där, säg vem som skönast i landet är?" svarade spegeln: "Drottning, du är den skönaste här men Snövit tusen gånger skönare är!"(Grimm & Grimm, 1997)



Figur 1. Drottningen visar sin sanna natur. (Wikipedia, 2017)

Häxan har långt grått hår, stora svarta ögonbryn, brungröna ögon, en stor näsa med vårta på och bara en tand kvar. Hennes hy är gammal och rynkig och händerna pryds av långa vassa naglar. Häxan är en aning mörk runt ögonen och har röda kinder. Kindbenen är höga och hakan är spetsig. Hon bär en svart kåpa med långa ärmor och huva, i sin vänstra hand håller hon ett rött förgiftat äpple.

### **Mästerkatten i stövlar**

Det var en gång en mjölnare som hade tre söner, en åsna, en katt och en kvarn. Sönerna var ansvariga för att sköta kvarnen, åsnan bar säden och katten skulle fånga råttor. Då mjölnaren dog delade de tre sönerna på arvet. Den äldste brodern fick kvarnen, den näst äldste fick åsnan och den yngste brodern fick katten. Den yngste brodern var inte nöjd med sin lott och bedrövat sa han till sig själv: " Jag har fått det allra sämsta arvet. Min broder kan mala mjöl och min näst äldste bror kan rida på sin åsna men vad skall jag ta mig till med en katt? När jag gjort ett par pälsvantar av skinnet så är det roliga slut." "Hör på här sa katten, som hade förstått allt, du behöver väl inte slå ihjäl mig bara för att få ett par dåliga vantar av mitt skinn? Skaffa mig i stället ett par stövlar så kan jag visa mig bland folk, det kommer du inte ångra." (Grimm & Grimm, 1997)



Figur 2. Mästerkatten i stövlar.(Wikipedia, 2018)

Mästerkatten har orange päls med ljusgula inslag, en röd nos och gröna ögon. Den ljusgula färgen syns främst på magen och i ansikte. Han är klädd i höga stövlar ett bälte för sitt svärd. På huvudet har han en musketörhatt och på axlarna en svart mantel.

### 3.3 Karaktärssmink

Då man börjar med maskeringsplaneringen för en karaktär är det första steget att studera pjäsen i fråga. Genom dialogen och scenanvisningarna skapar man en uppfattning om karaktärens utseende, bakgrund, personlighet och relation till de andra karaktärerna. Oftast ses detta som ett steg för skådespelaren att lära känna sin karaktär men det är ett viktigt skede även för maskören. Då man analyserar är det viktigt att ta i beaktande karaktärens hälsa och om det finns specifika beskrivningar kring den då detta kommer att vara en av faktorerna när man planerar maskeringen. Maskören tar bild på modellen för att göra en sminkskiss på ett papper med ett utprintat eller ritat ansikte. Det visuella verktyg som på engelska kallas "facechart" är effektivt i planeringsstadiet för maskören, för att visualisera sina egna tankar. Skissen är även bra att använda om man jobbar i ett produktionsteam. Det är viktigt att kunna översätta informationen man får från manuset till en visuell planering. Sminket kompletterar karaktärens utseende, humör och stil. Man tillsätter de slutliga detaljerna på skådespelarens yttre så att de matchar karaktärens inre. Detta tillåter skådespelaren att koncentrera sig på sin prestation och inte på utseendet. Man ser ofta hur en skådespelare blir ett med sin karaktär då man tillsätter sminket. Smink är ett av många språk som används för att tolka och visualisera text. (Corson, Galavan, & Gore Norcross, 2019) (Gretchen Davis, 2017)

### Anatomi

Begreppet anatomi är läran om människokroppen; skelettet utgör grunden för kroppen med sina 206 ben som har olika former och storlekar. Anatomi är viktigt för en maskör som kan bli tillfrågad att skapa något som står i direkt anknytning till den mänskliga kroppen och då behöver man studera anatomin för att korrekt kunna utföra sminkningen. Att känna till benstrukturen i ansikte är ytterst viktigt då man ska applicera smink eller vill skulptera ansiktsuttryck och dylikt till en specialeffektsprotes. (Corson, Galavan, & Gore Norcross, 2019) (Gretchen Davis, 2017)

## Färgteori

Det är lätt att ta färg för givet då man i dagens läge har tillgång till och kan blanda till vilken färg som än önskas. Det är viktigt att professionella som jobbar med smink och maskering förstår färgens innebörd, eftersom den är ett av de viktigaste verktygen. Det är betydelsefullt med färg när det kommer till makeupdesign; färg kan i specifika kombinationer förmedla icke subtila och subtila signaler. Färg skapar intresse hos betraktaren och gör det lättare att skapa en emotionell koppling. Som maskör kan man välja vilka känslor som förmedlas i kreationerna. Att använda sig av ett färghjul är ett relevant sätt att lära sig att kombinera samt förstå färger och toner då man jobbar med smink. Varma och kalla färger är begrepp som används för att beskriva temperaturen på en färg. Typiskt varma toner är gul, orange och röd och påminner om värme och eld, medan de typiskt kalla tonerna, violett, grön och blå påminner om köld och is. Primärfärgerna röd, gul och blå är det mest relevanta då man arbetar med smink och då man jobbar med pigment på samma sätt en konstnär som målar med färg gör. Av dessa primärfärger blandar man de sekundära färgerna orange, grön och violett. Den sekundära färgskalan består av direkta blandningar av två primärfärger till exempel gul + blå = grön, röd + gul = orange och röd + blå = violett. Den tertiära färgskalan består av blandningar mellan en primär och en sekundär färg. Det finns sex stycken av dessa blandningar och de är röd-violett, röd-orange, gul-orange, gul-grön, blå-grön och blå-violett. De tertiära färgerna hittas mellan varje sekundär färg. Då man täcker in en specialeffektsprotes som t.ex. en skullmössa behöver man veta precis hur man färgmatchar för att uppnå ett så realistiskt resultat som möjligt. Det är viktigt att blanda till den rätta färgen då man sällan kan uppnå ett bra resultat med endast en och samma färg. Ett väldigt effektivt sätt att ändra på en karaktärs utseende är tändernas färg. Man kan använda sig av brun, gul eller svart för att ge en illusion av ruttna eller icke befintliga tänder. För fantasivarelser kan ovanliga färger som grön eller blå användas. (Middleton, 2018) (Corson, Galavan, & Gore Norcross, 2019)

### 3.4 Karaktärskläder

Det är viktigt att kläderna berättar sin historia, på så sätt bevarar de den illusion som behövs för att en teaterpjäs ska fungera. Det är kläderna och rekvisitan som visuellt berättar historien om karaktären. Det krävs även peruk och smink för att det ska bli en helhet. Kostymdesignern jobbar väldigt nära med maskören. Ibland har en skådespelare

två roller och med hjälp av olika scenkläder och peruk kan hen göra ett smidigt karaktärsbyte. Då scenkläder skapas har kostymören planerat och gjort skisser som ska godkännas av regissören och producenten. Kostymören visar sedan upp sina pågående verk och berättar vad hen vill förmedla med dräkterna. I detta skede går man även igenom vilka material som används samt om det kommer användas tidsenliga plagg. (Pykälä, 2006) (NationalTheatre, 2015)

### **Färgernas betydelse**

Röd färg representerar våld, aggression, passion, energi, makt och intensitet. Rosa färg representerar kärlek, känslighet, bräcklighet och gullighet. Orange färg representerar kreativitet, vänlighet, lycka och mod. Den gula färgen står för optimism, glädje och positivitet. Grön färg representerar natur, hopp, tillväxt och helande. Turkos färg representerar balans, fred och kreativitet. Den blåa färgen representerar pålitlighet, bekvämlighet, avslappning, lojalitet och visdom. Lila färg representerar fantasi, mystik, lyx och spiritualitet. Brun färg förknippas med jord och pålitlighet. Den gråa färgen står för balans och neutralitet. Vit färg förknippas med fred och oskuldsfullhet. Svart färg står för tradition, formalitet, dramatik och makt. (Middleton, 2018)

### **3.5 Hår, peruk och proteser**

För män försöker man anpassa deras eget hår med hjälp av klippning för ett realistiskt utseende, men om håret är för kort, om det finns skallighet eller liknande kan man använda sig av peruk eller perukdelar. Om en kvinna har kort hår är peruk troligtvis aktuellt men det beror på vilket årtal pjäsen utspelas. Ett medellångt hår är mera flexibelt med frisyrier och en peruk är inte alltid aktuell men om en peruk behövs ryms håret bra där under. Långt hår är det mest flexibla då det gäller olika frisyrier men är svårt att gömma under en peruk. Materialet på perukhåret varierar, det kan antingen vara gjort av riktigt hår eller vara syntetiskt material. Syntetiska peruker är ofta billiga och har kort livslängd medan de peruker som är gjorda av äkta hår är dyrare men håller väldigt länge vid bra skötsel. Löshår och peruker är väldigt vanligt inom film och teater, ofta används lösmustascher och lösskägg för män och olika löshårsdelar för kvinnor. (Swinfield, 1999)(Lindgren E. , 1986)

## Proteser

Ibland är det nödvändigt att förändra utseendet så pass mycket att det behövs lösdelar eller andra specialeffekter. Detta kan uppnås genom färdiga latex delar såsom lösnäsa, lösöron eller andra ansiktsdelar. Det går även att uppnå en tredimensionell effekt med hjälp av vax som appliceras och formas i ansiktet. En protes kan köpas som färdig eller gjutas efter skådespelarens eget ansikte. Protesernas material kan variera och vara allt från latex, plast eller skumgummi. (Lindgren E. , 1986)

## 4 Tidigare forskning

I detta kapitel presenterar respondenten sju stycken tidigare forskning som tangerar ämnet maskering och avslutar med en sammanfattning. Forskningarna söktes och hittades på Ebsco, Google Scholar, Theseus och Youtube. Nyckelord som användes var: stage makeup, theatre makeup, maskering, specialeffect makeup, creativity och karaktärsuppbyggnad.

Eley (2007) undersöker i sin forskningsartikel vem som är kreativ. Hon presenterar fem myter om vem som är kreativ. Eley (2007) slår hål på myten om att man måste vara ett geni för att vara kreativ och belyser även att kreativitet också finns inom vetenskap, politik och affärssammanhang. Hennes slutsats är att alla människor på något sätt kreativa samt att kreativitet förgyller livskvaliteten. (Eley, 2007)

Shell (2014) intresserar sig för fenomenet sago-fantasibaserade filmer och tv serier som har växt under de senaste 10 åren. Hon undersöker historiken och börjar vid den muntliga



traditionen av sagor, fortsätter till den litterära traditionen och slutligen, vad hon kallar den visuella traditionen. Hon kommer fram till att sagor är tidlösa trots sin ålder och att sagorna tar sig in i vår vardag men inte den muntliga vägen som förr utan genom de filmatiserade versionerna. (Shell, 2014)

Nordström och Svanfors (2012) har kreativt stylat och fotograferat fem modeller, till sagokarakterer med syftet att skapa en inspirationsbok som påvisar hur man kan tolka en traditionell sagokarakter på ett nytt sätt. De anser sig ha uppnått sitt syfte att skapa en inspirationsbok för branskmänniskor där det påvisas hur man kan tolka en karakter på ett nytänkande sätt och genom detta visat sitt kreativa kunnande inom styling och makeup. (Nordström & Svanfors, 2012)

Stenbacka (2014) skapar verklighetstroga märken av skador och olycksfall med hjälp av maskering. Syftet med arbetet är att påvisa att det är möjligt att skapa verklighetstroga skador och scenarion med verktyget maskering samt skapa en personlig portfolio inför framtiden. Hon anser sig ha uppnått sitt syfte att skapa verklighetstroga och välgjorda skador med hjälp av maskering samt att forma examensarbetet till en personlig portfolio. Hon är även nöjd med den teoretiska delen och allt förarbete hon har gjort. (Stenbacka, 2014)

Bussman och Utriainen (2014) undersöker hur man skapar filmkarakterer från olika filmgenrer med hjälp av maskering och styling. De vill med sin studie få en inblick i hur de går till då man skapar filmkarakterer. De vill även använda sitt arbete som inspiration för branskmänniskor och som en personlig portfolio. De anser sig ha uppnått sitt syfte genom att påvisa hur en filmkarakter skapas med hjälp av styling och maskering. De känner sig nöjda med hur de utfört sitt förarbete och det slutliga resultatet. (Bussman & Utriainen, 2014)

Fedchin (2015) undersöker i sin video vad en maskör är och vad hen jobbar med. Hon träffar i sin video den utbildade maskören Chloe Kelsch som berättar om vad yrket maskör innebär. Chloe berättar om olika produkter och tekniker som en maskör kan använda sig av samt visar hur man gör en zombiemaskering. Fedchin (2015) får som resultat av detta en bred förståelse för yrket, produkter, tekniker och vad man kan jobba med som maskör. (Fedchin, 2015)

CrownBrush (2013) har gjort en video där de undersöker hur man applicerar en silikonprotes i ansiktet. Tillsammans med Ve Neill, den berömda maskören för filmer som The Hunger games och Pirates of the Caribbean, undersöker CrownBrush (2013) hur en etablerad maskör jobbar. Det resulterar i att CrownBrush (2013) lär sig hur en silikonprotes appliceras, vilka produkter och tekniker är bra att använda då man jobbar med specialeffekter samt hur maskören jobbar för att nå bästa resultat. (CrownBrush, 2013)

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Eley (2007) anser att alla människor på något sätt är kreativa. Shell (2014) konstaterar att sagor är tidlösa trots att de funnits så länge och att sagorna tar sig in i vår vardag genom filmatiserade versioner. Nordström & Svanfors (2012) anser att de genom sitt kreativa kunnande har påvisat hur branskmänniskor kan tolka sagokaraktärer på ett nytänkande sätt. Stenbacka (2014) konstaterar att det är möjligt att skapa verklighetstroga skador med hjälp av maskering. Bussman & Utriainen (2014) anser att de genom sitt kreativa skapande har sammanställt en inspirationsbok för branskmänniskor, kring hur filmkaraktärer skapas med hjälp av makeup och kläder. Fedchin (2015) anser sig ha fått en bredare kunskap om vad en maskör är och vilka produkter och redskap en maskör använder. CrownBrush (2013) Konstaterar att de nu har en bredare kunskap kring specialeffektssmink och hur en silikonprotes appliceras på huden.

## 5 Metoder

I detta kapitel tar respondenten upp datainsamlingsmetoderna, maskering, styling av hår och kläder samt fotografering och dataanalysmetoden bildanalys.

### 5.1 Maskering

Det är viktigt att rengöra huden före man börjar maskera eftersom oljig och smutsig hud är svår att jobba med. Applicera den valda basfärgen via en palett på huden med fingrar eller pensel. Börja i mitten av ansiktet och jobba utåt, vid användning av fettfärg är det viktigt att inte använda för mycket produkt då den lätt blir varm och då svår att jobba med. Efter basfärgen appliceras skuggor och ljuspunkter ovanpå basen. Allt blandas sedan ut så att resultatet ser jämt ut. För att fästa färgen appliceras löspuder med en puderpuff eller en fluffig borste. För att få fram en gammal karaktär framhävs linjer i ansiktet genom att fylla i dem med penna eller pensel och fettfärg, mellanrummen ljusas sedan upp med en

täckkräm för att framhäva rynkorna och linjerna. Med hjälp av skuggor framhävs benstrukturen för att få ett insjunket uttryck. För att uppnå en övertygande sminkning måste man förstå åldrandet av människokroppen och hur huden förändras. (Broe, 1984)

(GwynethPricePanosCreates, 2018) (Debreceni, 2019)

## **Fantasi och djursmink**

Vid fantasismink förekommer det ofta att man täcker in ögonbrynen. Detta kan man göra genom att limma ner dem med ett limstift för att sedan använda löspuder för att låsa fast limmet. Efter att ögonbrynen har limmats ner appliceras basen. I fantasimakeup är en dramatisk skuggning viktigt för den överdrivna effekten. Då man börjar sin fantasidjursminkning läggs först basen i den önskade färgen, efter det målar man ungefär var detaljerna ska sitta. Genom att göra detta har man en översikt som sedan är lätt att följa. För en pälsliknande effekt målas färgen i ansiktet med penseldrag som lämnar mellanrum i färgen, färgerna målas in i varandra men blandas inte ut. Detta skapar en tredimensionell effekt (Glam&Gore, Tips for learning how to bodypaint, 2015) (NsomniakDream, 2015) (CRCMakeup, 2021)

## **5.2 Styling av hår och kläder**

Holländska flätor är en lätt hårstil för att få håret ur vägen. Börja med att borsta håret, dela det i två sektioner, fäst den ena sektionen ur vägen. Ta sedan tre lika stora sektioner i frampartiet på den sektion man jobbar med. Då man har de tre delarna börjar man fläta, men i stället för att fläta ovanifrån som en vanlig inbakad fläta flätar man underifrån så man får flätan ovanpå huvudet. Efter första vändan med de tre sektionerna tillsätter man hår till varje del tills man når nacken. Då man når nacken flätar man i samma riktning som tidigare utan att lägga till hår. Upprepa på andra sidan huvudet.

Det är viktigt att göra research för sina kläder; att veta vilket årtal och vilken tidsepok det rör sig om har stor betydelse så att man kan ta de rätta besluten. När man förstår vilken form på kläder som hör ihop med vilket årtal och epok är det lätt att få fram sin vision. Då man skapar kläder för sin karaktär är det viktigt att kläderna har rätt form och sitter bra på kroppen. (TheCostumeDesignersGuild, 2019) (EverydayHairInspiration, 2016) (AlexsisMae, 2016)

(CenterTheatreGroup, 2016) (Jackson, 1993)

### 5.3 Fotografering, plats och porträtt

Då man väljer fotoplats är ljuset en av de viktigaste sakerna att tänka på, hur ljuset faller, om det finns det starkt motljus och om det finns ställen där ljuset inte alls når fram, vilket kan skapa skarpa skuggor. Det är viktigt att veta vad som hamnar i bakgrunden på bilden, leta efter färger, former och linjer som kan skapa intresse. Ett annat sätt att skapa intresse i en bild är att få fram historien i bilden. Genom att visualisera historien är det enklare att regissera modellens rörelser och riktning. Det är viktigt att tänka igenom sina bilder och hur man vill att de ska se ut eftersom placeringen av modellen och hur ljuset faller ger de bästa förutsättningarna för en bra bild. Genom att leta efter det rätta ljuset och färgerna når man en intressant bild. (Browne, 2014) (Trotti, 2020) (Henry'sCamera, 2020)

Vid porträttfotografering är det viktigt att inte lämna för mycket utrymme runt modellen. Då man eliminerar det extra utrymmet kommer modellen bättre fram i bilden. Fokusera sedan på ögonens placering i bilden. Då man fångar ljuset i ögonen får man till en livfull bild. Vid porträttfotografering är även ljuset i bilden viktig, man kan genom att rikta ljuset eller placera modellen på olika sätt få fram olika effekt och stämning. För en intressant bild kan man använda sig av något som kallas förgrund. En förgrund är ett objekt som placeras nära kameran för att öka djupet i bilden. Det behöver inte alltid vara ett objekt som används utan det kan också vara en kroppsdel. (TheLVNCREW, 2019)(Quiles, 2019) (SLRLounge-PhotographyTutorials, 2022)

### 5.4 Bildanalys

En bildanalys är då man studerar en visuell bild och försöker förstå den. Man kan dela upp en bildanalys i flera olika delar. En viktig del är denotation, vilket innebär att man analyserar vad det är i bilden som får en att reagera. Man ser på vad bilden föreställer, vad som finns i bilden, föremål, händelser och miljö. Man tittar även på färger, ljus och hur bilden är uppbyggd. En annan viktig del av bildanalys är konnotation, det vill säga vad man tänker på när man ser bilden. Här kan man associera fritt och låta tankarna vandra.(OrkaPlugga, 2020) (UR, 2020)(larare.at, 2016)

## 5.5 Undersökningens praktiska genomföranden

Jag har fri tolkat en samt återskapat två utvalda sagokaraktärer sagokaraktär med hjälp av maskering, kläder och accessoarer för att sedan med hjälp av en fotograf fotograferat karaktärerna i en passande miljö. Ljussättningen bestod av naturligt ljus och en liten ledlampa för att lysa upp ansiktets skuggor.

Jag började med att leta efter inspiration bland sagornas värld och fann tre sagor som tilltalade mig. Då jag hade bestämt mig för sagorna så bestämde jag vilka karaktärer som skulle återskapas och vilken som jag skulle fritt tolkas. Draken Katla ville jag tolka fritt eftersom originalet inte tilltalade mig visuellt. Till denna karaktär valde jag min vän Alexander. Han är lång, har lockigt hår, bruna ögon och en vacker profil med skarp näsa som jag visste att jag ville använda. Häxan från Snövit ville jag återskapa och som modell valde jag min mamma Marina. Hon har en mogen hy, äppelkinder och långt hår med grå inslag. Detta var den karaktär jag först bestämde mig för att göra. Mästerkatten i stövlar ville jag även återskapa och som modell valde jag min vän Elin. Hon har ett runt ansikte, liten näsa och äppelkinder som gör sig perfekt för ett kattansikte.

Då modeller och karaktärer var utvalda började planeringen av sminket och kläderna. Katlas kläder hittade jag i modellens garderob och vingarna tillverkades av jutesäckar som målades. Till smink användes vattenfärg för ansiktsmålning. För att uppnå hy av en drake målades huden grå med olika detaljer. Slutresultatet överens stämmer inte med planeringen och många ändringar skedde på vägen. Se bilaga 1 för planering av Katla skulle egentligen ha horn och ett märke av Tengil i pannan men detta lämnades bort för att i stället satsa på en drakfläta i håret för mera dimension. Häxans klänning med huva och långa ärmar syddes upp med hjälp av min mamma. Jag använde vanliga sminkprodukter med matta och kalla färger. Sminkningen följde planeringen till minsta detalj (se bilaga 2). Mästerkattens kattdräkt sydde och målade jag själv. Jag använde vanligt smink även här men på ett annorlunda sätt. Jag blandade ögonskugga i underlagskräm för att få till en orange färg. Sminkningen följer planeringen noga med undantag för färgskalan, vilket jag baserade på kattdräkten. Se bilaga 3 för planering av Mästerkatten. Jag planerade noga sminket och hur jag skulle utföra det samt ett tidsschema för varje fotodag. Jag valde att utföra min praktiska del uppdelat på tre olika tillfällen eftersom maskeringarna var väldigt

omfattande. Platserna jag valde hade alla en speciell betydelse för mig. Ruinerna som Katla fotades i är en inspirerande plats jag kontinuerligt besökt sedan jag var barn. Jag har även spelat teater ett stenkast från borgen så hela området tänder min kreativa låga. Skogen där häxan fotades i ligger utanför mitt barndomshem i Ekenäs. Jag tillbringade mycket tid som barn med att fantisera om olika varelser i skogen. Ruinerna som Mästerkatten fotades vid är en häftig och visuellt tilltalande plats för mig och jag har återvänt dit upprepade gånger för att fotografera.

Jag och min fotograf jobbade bra i team så själva fototillfällena gick väldigt smidigt och vi fick snabbt fram bilder som jag var nöjd med. Vi fotade i dagsljus eftersom jag ville ha ett så naturligt ljus som möjligt men alla bilder har lite olika ljus på grund av att jag fotat dem vid tre olika tillfällen. Efter fotograferingen sammanställde fotografen på min begäran ett utkast med de bästa bilderna enligt hans åsikt. Jag valde sedan ut tre bilder per karaktär, alltså totalt nio bilder som fotografen sedan skulle editera. Jag valde en porträttbild, en helkroppsbild och en detaljbild per karaktär. Viktigt för mig var att bilden hade rätt känsla i sig. Fotografen editerade bilderna genom att färgkorrigera dem, beskära dem och se till att det inte finns överexponering. På min begäran är små detaljer som t.ex. att en säkerhetsnål stack fram eller att en skugga var väldigt skarp korrigerade. Fotografen har även skapat färg effekter i bilderna baserat på figur 6. I bilden ses en gul skugga som förgrund och resten av bilderna har en pålagd effekt baserat på den. Häxan har en gul effekt, Katla en blå och Mästerkatten en röd effekt. Jag har valt att göra så för att få alla bilder att hänga ihop.

## **6 Resultatredovisning och tolkning**

I detta kapitel presenterar respondenten resultatet av sina maskeringar genom metoden bildanalys samt tolkar även den teoretiska grunden och tidigare forskning, i ordningen Katla, häxan och Mästerkatten. Först presenteras huvudbilden och sedan en analys av bilden samt analys av de två detaljbilder som visas efter tolkningen av resultatet. Avslutningsvis sammanfattas resultatet.

## 6.1 Katla



Figur 3. Katla betraktar Törnrosdalen.



På bilden ser man draken Katla i profil med en stolt hållning medan hon håller fast sig i gallret med ena armen och lutar den andra mot stenmuren. Katla har en fokuserad blick med ett stelt ansiktsuttryck, i bilden syns också hennes vingar och klor. Masken består av blåa, svarta och gråa färger. Skuggorna är mörkast medan basfärgen är ljusgrå. Håret är mörkbrunt, självlockigt och fäst med en så kallad drakfläta som ger en fantasifull effekt. Katla bär en polotröja i mattsvart med en silver dragkedja fram på bröstet. På händerna har hon handskar i sidenmaterial med svarta klor, draken har bara tre klor på var hand. Ljuset lyser in från gluggen och mot draken, vilket ger bilden ett majestätiskt skimmer. Känslan i bilden är lugn, bevakande men även instängd. I figur 4 har Katla retirerat till sitt draknäste. På bilden syns en borgvägg i bakgrunden, ljuset lyser starkt från höger vilket skapar skarpa skuggor och förstärker även illusionen av ett draknäste då de skarpa skuggorna gör utrymmet mindre. I bilden ser man Katlas byxor som är manchesterbyxor i svart och på fötterna har hon svarta stövlar med lågt skaft i läder. I figur 5 Stiger Katla ut ur skuggorna, här ser man vingarna och maskeringen i fokus. Vingarna är gjorda av en jutesäck som målats för att passa maskens färger.

Katla beskrivs enligt Lindgren (1995) som en fasansfull varelse som inte har en fri vilja eftersom hon styrs av den onde härskaren Tengil. Enligt Middleton (2018) står färgen blå för lojalitet, färgen grå står för balans, färgen svart för dramatik och makt. Lindgren (1986) anser att en fritt tolkad karaktär följer manuset i den mån att färg, form och ålder överensstämmer med texten, men övrigt är det maskörens uppgift att fritt skapa karaktären. Nordstöm och Svanfors (2012) inspirationsbok för hur man kan tolka en karaktär på ett nytänkande sätt har hjälpt uppbyggnaden av karaktären Katla.



Figur 4. Draken Katla i sitt näste.



Figur 5. Katla bland skuggorna



## 6.2 Häxan



Figur 6. Häxan med det förgiftade äpplet

På bilden ser man häxan, hon tittar rakt in i kameran med uttryckslös min och i sina händer med långa gula naglar håller hon det förgiftade röda äpplet. I bakgrunden ser man skog och stora stenar med mossor på och i förgrunden syns effekten av en grankvist. Häxan har långt hår som är utsläppt och över huvudet har hon huvan uppfälld. Häxan bär en svart lång klänning med långa ärmar och en spetsig huva. Maskeringen består av åldrande smink som tar fram rynkor, markerade ögonbryn som skapar ett sagofigurlikt utseende. Häxan har bara en tand kvar och den lyser vit. Ljuset i bilden är mörkt men väldigt mjukt. Förgrundens effekt och den suddiga bakgrunden gör att häxan hamnar i fokus. Förgrunden skapar även en mystisk och magisk känsla i bilden. I figur 7 ser man häxan sitta gömd bakom stora stenar. Hon gömmer sig för de sju dvärgarna. Häxan har en ondskefull min och håller äpplet i båda händerna för att inte tappa det. I figur 8 ser man häxan som står i skogen, hon lutar sig på en käpp och i andra handen håller hon ett rött äpple. Hon sträcker fram det förgiftade äpplet till Snövit. I denna bild ser man mycket skog och Häxan står mitt i blåbärsriset

Enligt Stjernberg (2022) har häxan långt grått hår, stora ögon, stor näsa och stora svarta ögonbryn. Häxan har långa gula naglar och bara en tand kvar. Hon bär en svart lång klänning med långa ärmar och huva. Middleton (2018) anser att svart färg står för dramatik, grönt står för natur och röd representerar aggression. Enligt Lindgren (1986) återskapas en karaktär då maskören följer anvisningarna kring färg, form och ålder från manuset men även använder sig av olika bilder samt referensmaterial från tidigare pjäser. Häxan har inspirerats av Stenbacka (2014) personliga portfolio för hur man skapar verklighetstroga scenarion med hjälp av maskering.



Figur 7. Häxan gömmer sig för de sju dvärgarna.



Figur 8. Häxan sträcker fram äpplet



### 6.3 Mästerkatten



Figur 9. Mästerkatten flinar finurligt

På bilden ser man Mästerkatten, han har hatten nerfälld framför ena ögat och ler ett finurligt leende. Han tittar ut ur bild och ljuset skapar en glimt i ögat. Mästerkatten är klädd i en dräkt som skapar illusionen av en päls, på axlarna har han en svart mantel och på huvudet en musketörhatt med en fjäder i. Kattens tassor är gjorda av ett par fiskevantar i naturvitt garn och manteln har ett metallspänne som håller fast den. Maskeringen består av orange, bruna och ljusgula färger som skapar en päseffekt i ansiktet och på halsen. Håret är flätat i två holländska flätor som är uppfästa under hatten. Ljuset i denna bild är starkt men inte skarpt. Bakgrundens suddiga effekt gör att Mästerkatten hamnar i fokus. Det klara ljuset skapar en lekfull och energisk känsla i bilden. I figur 10 ser man Mästerkatten med armarna i kors, han ser bestämd ut. I bakgrunden syns en trädörr och lite gräs. På bilden ser man tydligare manteln, vantarna samt kattdräkten. I figur 11 ser man hela Mästerkatten med ett svärd i handen. Mästerkatten står i fäktningsposition redo för duell. Han har en modig min. I bilden ser man hela Mästerkattens kattdräkt och stövlar som är en viktig del av karaktären. I bakgrunden ser man träd och en stentrappa. Det finns en utmanande känsla i bilden då Mästerkatten pekar svärdet in i kameran.

Enligt Stjernberg (2022) har mästerkatten orange päls med ljusare inslag på magen och i ansiktet. Han bär stora stövlar, på huvudet har han en musketörshatt och på axlarna en svart mantel. Runt höfterna sitter ett bälte som ska hålla svärdet på plats. Middelton (2018) anser att färgen orange står för mod, färgen brun representerar pålitlighet och färgen gul glädje. Enligt Lindgren (1986) återskapas en karaktär då maskören följer anvisningarna kring färg, form och ålder från manuset men även använder sig av olika bilder samt referensmaterial från tidigare pjäser. Bussman och Utriainen (2014) portfolio för hur en filmkaraktär skapas med hjälp av maskering och styling har hjälp skapande av Mästerkatten.



Figur 10. Mästerkatten har svar på allt



Figur 11. Mästerkatten utmanar till duell

## 6.4 Sammanfattning av resultatet

Då man återskapar något vill man att det ska likna originalet så mycket som möjligt. Man kopierar färger och detaljer från originalkaraktären för att åstadkomma en nästan identisk likhet. Man använder sin kreativa förmåga på ett analytiskt sätt för att kopiera. Då man tolkar fritt använder man endast en text som referensmaterial och får själv söka visuell inspiration. Det finns mera utrymme för kreativ frihet. Man får skapa fritt baserat på textens detaljer och sin egen tolkning av karaktären. Sammanfattningsvis beror skillnaden vilket referensmaterial som används. Båda processerna är väldigt viktiga att förstå för att bli en bra maskör.

## 7 Kritisk granskning

I detta kapitel granskar respondenten sitt examensarbete i följande ordningsföljd: inledning, syfte och problemprecisering, teoretisk grund, tidigare forskning, metoder, resultatredovisning och tolkning.

Syftet med examensarbetet är att undersöka skillnaden mellan hur en karaktär återskapas och hur en karaktär tolkas fritt samt att ge inspiration till branshmänniskor. Respondenten anser att sitt syfte är intressant och unikt men utmanande att forska i. Problempreciseringsfrågorna var utmanande att besvara med hjälp av litteratur. Ämnesvalet gjorde det komplicerat att hitta material som svarade på frågorna och respondenten kunde ha valt att omformulera sina frågor och syfte för att lättare hitta material. På grund av detta är det viktigt att respondenten har forskat och fått fram fakta inom detta ämne. Detta ger även framtida estenomer en chans att hitta ny information inom ämnet och eventuellt bygga vidare på arbetet.

I kapitlet teoretisk grund har respondenten använt sig av litteratur, enstaka online källor samt gjort egen bildanalys i kapitlet utvalda karaktärer. Teoritexten är mager men trots detta innehållsrik. En del av teorin har skrivits efter att metodkapitlet påbörjats, vilket kunde ha påverkat resultatet men enligt respondenten har resultatet inte kompromissats. Respondenten upplever det som svårt att hitta litteratur till ämnet som inte lutade mot det praktiska hållet. De flesta källor i den teoretiska grunden är starka men med tanke på ämnet är de svagare källorna fortfarande relevanta. Litteratur om maskering från 80-talet innehåller praktiskt taget samma information som en bok från år 2022. Maskeringens

grundtekniker ser likadana ut i dag som den gjorde på 80-talet. De starka källorna är kurslitteratur som är utgivna under de senaste tio åren vilket gör att informationen är relevant men den bok som respondenten använde från 80-talet visade sig också innehålla relevant information för detta arbete. Då det kommer till maskering är det inte alltid den nyaste tekniken som fungerar bäst. Som maskör är det viktigt att veta vilka tekniker som fungerar och vilka som inte fungerar för att sedan avgöra vilka man vill använda sig av. Genom att respondenten använt sig av både ny och gammal litteratur finns det i arbetet en förståelse för hur maskering genom åren blivit uppdaterad med ny produktkänedom och nya tekniker men även hur de gamla teknikerna fortfarande levererar.

Respondenten tycker att det var utmanande att hitta tidigare forskning inom ämnet teatermaskering och slutresultatet blev således att examensarbeten och Youtube videor användes som källor. Respondenten känner specifikt att den tidigare forskningen där Fedchin (2015) undersökte vad en maskör jobbar med, är ytterst irrelevant som en tidigare forskning. Det är spännande att forska och försöka hitta information när den är utspridd och väldigt specifik. Orsaken till att det inte forskas inom ämnet maskering är för att det är ett praktiskt ämne. Nästan all litteratur och källor har en praktisk grund som berättar hur man gör något och inte varför man gör det.

Respondenten använde sig av datainsamlingsmetoden maskering, styling av hår och kläder samt fotografering. Respondenten har samlat in information om sitt ämne och sedan använt informationen till sitt praktiska genomförande. Metodkapitlet är uppbyggt i den ordning som respondenten har arbetat under sitt praktiska genomförande. Respondenten kunde ha samlat mera information angående klädstyling. Där kunde respondenten träffat en kostymör och utfört en intervju för att få fram en konkret metod inom dräktdesign. Respondenten använde sig av dataanalysmetoden bildanalys, och har genom den fått en bred förståelse för hur ett resultatredovisningskapitel utformas.

Respondenten valde att ta in en fotograf för att fotografera och editerade bilderna. Det var ett bra beslut då respondenten hittade en proffsig och flexibel fotograf som anpassade sig efter plats och tid. Det var ett ypperligt samarbete och han var mån om att producera bra material. Om respondenten själv hade fotograferat skulle inte bilderna ha blivit lika bra eftersom respondenten hade varit utan energi efter maskeringen.

Resultatredovisning och tolkning kapitel är det starkaste delarna av examensarbetet. Här visar respondenten sin praktiska kunskap genom att sminka sina modeller till de utvalda karaktärerna. Man får en inblick i karaktärens värld genom de platser respondenten har valt för fotografering. Platserna är perfekta för varje karaktär. Genom karaktärskläder och maskering har respondenten gjort en visuell version av karaktärerna. Resultatet presenteras i samma ordning som karaktärerna under rubriken utvalda karaktärer vilket åstadkommer en röd tråd genom hela arbetet.

Respondenten har valt ut tre olika bilder per karaktär, antalet bilder ger läsaren en chans att få se karaktärerna från olika vinklar och i olika miljöer. Respondenten valde att använda en huvudbild men kunde i stället lagt alla tre bilder på samma uppslag för en bättre helhet. Respondenten anser att resultatet svarar på alla tre problempreciseringsfrågor. Sammanfattningsvis börjar arbetet ganska svagt men stiger sedan i styrka i takt med att läsaren närmar sig resultatet.

## 8 Diskussion

Jag valde att skriva detta arbete baserat på ett ämne som alltid har intresserat mig och det har varit min drivkraft i processen. Min passion för teater och maskering har gjort att jag trots vetskapen om att detta ämne är utmanande att forska i varit fastbesluten att göra det.

Examensarbetet har som syfte att påvisa vad skillnaden mellan en återskapad karaktär och en fritolkad karaktär är men även fungera som inspiration för branskmänniskor. En teater kan använda sig av informationen om hur man fritt tolkar för att skapa de karaktärer som ska stå på scen. De kan även använda informationen om återskapning ifall karaktärerna på scenen ska likna originalet så mycket som möjligt. En maskör söker alltid inspiration och genom detta arbete kan de få ny inspiration.

Arbetets resultat kan även användas i utbildningssyfte för blivande estenomer för att visa hur man kan göra karaktärsuppbyggnad på olika sätt. Genom teori och metoder från detta arbete kan eleverna få utbildning i karaktärsuppbyggnad och vad som är viktigt att tänka på.

För att förbättra arbetets resultat kunde jag gjort en noggrannare planering av den fritolkade karaktären Katla. Genom att noggrannare planera kunde Katlas kropp ha sett ut

som en fantasivarelse och inte bara som en människokropp. Jag känner även att en intervju med en utbildad maskör kunde ha gett bättre svar på problempreciseringsfrågorna eftersom det fanns knappt om material för maskering. Jag har som vidare forskningsförslag att använda detta examensarbete som grund men att återskapa och fritt tolka karaktärer från andra sagor. Sammanfattningsvis vill jag säga att jag är nöjd med mitt arbete och de fina karaktärer jag har skapat.



## 9 Litteraturförteckning

- Middleton, K. (2018). *Color theory for the makeup-artist*. Routledge.
- Gretchen Davis, M. H. (2017). *The Makeup Artist Handbook*. Routledge.
- Freakmo. (den 28 Mars 2017). *Beginner Mistakes - FX Makeup*. Hämtat från Youtube:  
<https://www.youtube.com/watch?v=pUMDAf21kDE>
- Eley, S. E. (September 2007). *Creative?You?Yes!* Career World. Hämtat från EBSCO:  
<https://web-a-ebscohost-com.ezproxy.novia.fi/ehost/detail/detail?vid=6&sid=548a6836-c37d-4392-a3b7-c6e30a56975a%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWWhvc3QtGtGI2ZQ%3d%3d#AN=26324907&db=afh>
- Grimm, J., & Grimm, W. (1997). *Den stora sagoboken*. Danmark: Opal.
- Fedchin, N. (den 25 Oktober 2015). *The world of a certified SFX makeup artist*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=65iNmGpJFUI&ab\\_channel=NadiaFedchin](https://www.youtube.com/watch?v=65iNmGpJFUI&ab_channel=NadiaFedchin)
- Bussman, F., & Utriainen, L. (2014). *Movie Magic*. Vasa: Theseus.
- Stenbacka, J. (2014). *Post Mortem*. Vasa: Theseus.
- Lindgren, A. (1995). *Bröderna Lejonhjärta*. Stockholm: Rabén & Sjögren.
- Pykälä, T. (2006). *Historiallinen teatteripuku*. Opetus-,kasvatus- ja koulutusalojen säätiö-OKKA-säätiö.
- Swinfield, R. (1999). *Hair & wigs for the stage*. London: A & C Black.
- Corson, R., Galavan, J., & Gore Norcross, B. (2019). *Stage Makeup*. Routledge.
- Broe, B. (1984). *Theatrical Makeup*. London: Penguin Group.
- Debreceni, T. (2019). *Special Makeup Effects for Stage and Screen* (Vol. 3e). Routledge.
- NationalTheatre. (den 2 Juni 2015). *Fifty years of Costume*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=bgxcWne7uzg&ab\\_channel=NationalTheatre](https://www.youtube.com/watch?v=bgxcWne7uzg&ab_channel=NationalTheatre)
- OrkaPlugga. (den 6 Februari 2020). *Hur man gör en bildanalys*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=VVu8w9dbC\\_Q&ab\\_channel=Orkaplugga](https://www.youtube.com/watch?v=VVu8w9dbC_Q&ab_channel=Orkaplugga)
- UR. (2020). *Dokumentera- denotation och konnotation*. Hämtat från UR play:  
<https://urplay.se/program/216902-fatta-bildanalysen-dokumentera-denotation-och-konnotation>
- NsomniakDream. (den 9 Augusti 2015). *Iron dragon-Makeup tutorial*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=SSSVdFkBGh0&ab\\_channel=NsomniaksDream](https://www.youtube.com/watch?v=SSSVdFkBGh0&ab_channel=NsomniaksDream)

- Glam&Gore. (den 5 Augusti 2015). *Tips for learning how to bodypaint*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=aKhJXMkJwdI&ab\\_channel=Glam%26Gore](https://www.youtube.com/watch?v=aKhJXMkJwdI&ab_channel=Glam%26Gore)
- CRCMakeup. (den 29 September 2021). *Cat makeup- SFX Tutorial*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=kMKlpWQjsg8&ab\\_channel=CRCMakeup](https://www.youtube.com/watch?v=kMKlpWQjsg8&ab_channel=CRCMakeup)
- AlexisMae. (den 24 Februari 2016). *How to dutch braid- braiding 101*. Hämtat från Youtube: youtube
- GlamFamHair&Beauty. (den 30 April 2020). *How to dutch braid for beginners*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=A7u3FXsMfgA&ab\\_channel=GlamFamHair%26Beauty](https://www.youtube.com/watch?v=A7u3FXsMfgA&ab_channel=GlamFamHair%26Beauty)
- TheCostumeDesignersGuild. (den 2 Oktober 2019). *Costume Designer Alexandra Bryne*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=PxOxwsm3LdY&ab\\_channel=TheCostumeDesignersGuild](https://www.youtube.com/watch?v=PxOxwsm3LdY&ab_channel=TheCostumeDesignersGuild)
- CenterTheatreGroup. (den 2 November 2016). *Working in theatre: Costume Designer*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=cLW45yeCoNA&ab\\_channel=CenterTheatreGroup](https://www.youtube.com/watch?v=cLW45yeCoNA&ab_channel=CenterTheatreGroup)
- Jackson, S. (1993). *More costumes for the stage*. London: Herbert Press.
- Quiles, M. (den 31 Maj 2019). *5 portrait hacks everyone wishes they knew sooner*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=xNUIFDsfJQ&ab\\_channel=MiguelQuiles](https://www.youtube.com/watch?v=xNUIFDsfJQ&ab_channel=MiguelQuiles)
- SLRLounge-PhotographyTutorials. (den 15 Juni 2022). *5 easy concepts for great portraits in any park*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=hkoFRgrxhVg&ab\\_channel=SLRLounge%7CPotographyTutorials](https://www.youtube.com/watch?v=hkoFRgrxhVg&ab_channel=SLRLounge%7CPotographyTutorials)
- TheLVNCREW. (den 19 November 2019). *Portrait Photography Tip- How to use a foreground*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=hJQ2mYUk-N0&ab\\_channel=TheLVNCREW](https://www.youtube.com/watch?v=hJQ2mYUk-N0&ab_channel=TheLVNCREW)
- Trotti, J. (den 25 Juni 2020). *How to find a Photoshoot Location anywhere*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=KuSfREsttBM&ab\\_channel=JuliaTrotti](https://www.youtube.com/watch?v=KuSfREsttBM&ab_channel=JuliaTrotti)
- Browne, M. (den 9 Augusti 2014). *Photography Tips: Location Light and Composition*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=vwuHI3IHmlQ&ab\\_channel=MikeBrowne](https://www.youtube.com/watch?v=vwuHI3IHmlQ&ab_channel=MikeBrowne)
- Henry'sCamera. (den 17 Juni 2020). *5 Tips for on location Photography*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=gL7vB3vOi8Q&ab\\_channel=Henry%27sCamera](https://www.youtube.com/watch?v=gL7vB3vOi8Q&ab_channel=Henry%27sCamera)

- larare.at. (den 10 Augusti 2016). *Bildanalys*. Hämtat från larare.at:  
<https://www.larare.at/svenska/moment/bildanalys/kompendium.html>
- GwynethPricePanosCreates. (den 12 Augusti 2018). *Old age make-up - Demo*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=HlmkOr4qAbo&ab\\_channel=GwynethPricePanosCreates](https://www.youtube.com/watch?v=HlmkOr4qAbo&ab_channel=GwynethPricePanosCreates)
- Wikipedia. (den 28 November 2017). *Wikipedia*. Hämtat från QueenSnowWhite:  
<https://en.wikipedia.org/wiki/File:QueenSnowWhite.png>
- Wikipedia. (den 30 Juni 2018). *Wikipedia*. Hämtat från Puss in boots from Shrek:  
[https://en.wikipedia.org/wiki/File:Puss\\_in\\_Boots\\_from\\_Shrek.png](https://en.wikipedia.org/wiki/File:Puss_in_Boots_from_Shrek.png)
- Shell, L. (2014). *Once upon a time: Fairytales and special effects makeup in pop culture*. Virginia: University of Virginia.
- Nordström, N., & Svanfors, A. (2012). *Det var en gång.. -en praktisk studie om kreativitet och styling av sagokaraktärer*. Vasa: Theseus.
- Glam&Gore. (den 10 Oktober 2014). *How to apply special effects prosthetics*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=g9RYdDqpQog&ab\\_channel=Glam%26Gore](https://www.youtube.com/watch?v=g9RYdDqpQog&ab_channel=Glam%26Gore)
- Lindgren, E. (1986). *Smink & mask*. Naturia Förlag AB.
- EverydayHairInspiration. (den 3 December 2016). *How to dutch braid your own hair*. Hämtat från Youtube: [https://www.youtube.com/watch?v=bVkOG-TQPEE&ab\\_channel=EverydayHairInspiration](https://www.youtube.com/watch?v=bVkOG-TQPEE&ab_channel=EverydayHairInspiration)
- CrownBrush. (den 13 Juli 2013). *Ve Neill - How to apply a prosthetics*. Hämtat från Youtube:  
[https://www.youtube.com/watch?v=u\\_lwOng8Rbo&ab\\_channel=CrownBrush](https://www.youtube.com/watch?v=u_lwOng8Rbo&ab_channel=CrownBrush)
- Disney. (2021). *Snövint och de sju dvärgarna*. Polen: Story House Egmont AB.

**Bilagor**



Bilaga 1



Bilaga 2



Bilaga 3